



VOORBLAD

Voorstel aan de Raad

Registratienummer: **Z/19/029170/134238**
Datum collegebesluit: dinsdag 14 mei 2019
Datum commissievergadering: donderdag 4 juli 2019
Datum raadsvergadering: donderdag 18 juli 2019

Soort Voorstel: Adviesnota
Onderwerp: Participatienota Samen maken we Voorschoten: afspraken over meedenken, meewerken en meebepalen
Portefeuillehouder: Burgemeester Bouvy-Koene
Programma: Bestuur en ondersteuning

Kernboodschap: De gemeente Voorschoten wil inwoners meer vrijheid en verantwoordelijkheid bieden om zelf invulling te geven aan hun leefomgeving. Ook hecht het bestuur veel belang aan een sterke sociale cohesie en een goede samenwerking met inwoners en ondernemers. Participatie en communicatie maken daarvan een belangrijk onderdeel uit. Vanuit het uitgangspunt dat Voorschoten een gemeente is waarin de kracht van de samenleving wordt benut en iedereen meedoet, wordt de focus gelegd op versterking van (burger)participatie. In deze nota is de gemeentelijke visie op participatie verwoord en zijn spelregels opgenomen voor participatie.

Bijlagen: 1. *Participatienota 'Samen maken we Voorschoten: afspraken over meedenken, meewerken en meebepalen'*
2. Bijlage 2 Overzicht reacties op concept
Burgerparticipatienota Voorschoten

Beslispunten

- 1) de 'Participatienota Samen maken we Voorschoten: afspraken over meeweten, meedenken, meewerken en meebepalen' vast te stellen,
- 2) een uitwerkingsagenda op te stellen, waarvan pilots een belangrijk onderdeel vormen,

onder voorbehoud dat de incidentele middelen die hiervoor nodig zijn, beschikbaar worden gesteld zoals:

- a) aangegeven in de voorjaarsnota (€ 113.600),
- b) opgenomen in de kadernota 2020 (€ 100.700),

ter overbrugging van de periode waarin de noodzaak en mogelijkheden voor structurele financiering van extra personele capaciteit worden onderzocht.

Relatie met: ☐ Agendapunt:

- ☐ Toezegging:
- ☐ Amendement/motie:
- ☐ Schriftelijke vragen:

Adviesnota aan de Raad

Onderwerp

Participatienota 'Samen maken we Voorschoten: afspraken over meedenken, meewerken en meebepalen'.

Samenvatting

De gemeente Voorschoten wil inwoners meer vrijheid en verantwoordelijkheid bieden om zelf invulling te geven aan hun leefomgeving. De maatschappij ontwikkelt zich immers steeds meer tot een participatiemaatschappij. Voorheen draaide participatie vooral om het vergroten van de betrokkenheid van inwoners bij het beleid dat de gemeente bedacht en uitvoerde. Nu is steeds vaker de vraag hoe de gemeente het best kan aansluiten bij wensen en initiatieven uit de samenleving zelf. Dit stelt andere eisen aan de overheid.

Het bestuur hecht veel belang aan een sterke sociale cohesie en een goede samenwerking met inwoners en ondernemers. Participatie en communicatie maken daarvan een belangrijk onderdeel uit. Vanuit het uitgangspunt dat Voorschoten een gemeente is waarin de kracht van de samenleving wordt benut en iedereen meedoet, wordt de focus gelegd op versterking van de (burger)participatie.

Door de jaren heen hebben al diverse participatietrajecten in Voorschoten plaatsgevonden, in verschillende vormen en met wisselend succes. Inwoners nemen steeds vaker het voortouw bij het inrichten van hun eigen leefomgeving, maar volgens de Bestuurskrachtmeting uit 2016 wordt de actieve samenleving in onze gemeente nog onvoldoende benut. Participatie vindt vooral plaats op ad-hoc basis. Een duidelijke structuur, procesbeschrijving en coördinatie ontbreken, waardoor inwoners niet goed weten wat zij mogen verwachten.

Deze participatienota is bedoeld om een einde te maken aan die onduidelijkheid. De gemeente verwoordt hierin haar visie en stelt ook duidelijke spelregels vast voor participatie en communicatie. Daarmee legt zij de basis om op een gestructureerde manier met inwoners, ondernemers en instellingen te communiceren, en hen te stimuleren om te participeren en daarbij te ondersteunen.

De nota is ter toetsing voorgelegd aan de projectleider van het Programmateam Versterking Democratie en Bestuur van het Ministerie van Binnenlandse Zaken. De reacties hierop was positief, met enkele suggesties voor aanpassingen. Deze zijn in de nota verwerkt.

De bijdrage van de inwoners die een aanzet hebben geleverd voor procesafspraken voor participatieprocessen, is verwerkt in de nota en met hen besproken. Hun reacties zijn integraal voorgelegd aan de raad, zodat de commissie Burger en Bestuur deze de reacties kon meenemen in haar discussie en de nota nog kon laten aanpassen voor besluitvorming in de raad.

Beoogd effect

De nota heeft tot doel helderheid te bieden waar het gaat om burgerparticipatie. Door uitgangspunten en spelregels vast te leggen, worden wederzijdse verantwoordelijkheden en

bevoegdheden duidelijk en weten betrokken partijen wat ze van elkaar kunnen verwachten. Ambitie is ook om meer interactie en participatie te realiseren.

Argumenten

- 1.1 *In het coalitieakkoord staat dat de gemeente kaders en spelregels wil vastleggen voor het betrekken van inwoners.*

In het Coalitieakkoord 2018-2019 'Duurzaam vooruitstrevend: samenwerken aan slimme oplossingen voor een sterk Voorschoten' staat dat waar de gemeente plannen en beleid maakt, zij de inwoners en belanghebbenden in een zo vroeg mogelijk stadium wil betrekken. Daarvoor worden kaders en spelregels vastgelegd. In de participatienota verwoordt de gemeente haar visie op participatie en stelt zij ook spelregels vast. Daarmee wordt de basis gelegd om op een gestructureerde manier met inwoners, ondernemers en instellingen te communiceren, en hen te stimuleren om te participeren en daarbij te ondersteunen.

- 1.2 *Een duidelijke structuur, procesbeschrijving en coördinatie voor burgerparticipatie is nodig.*

Volgens het Bestuurskrachtonderzoek uit 2016 ontbreken een duidelijke structuur, procesbeschrijving en coördinatie voor participatie, waardoor inwoners niet goed weten waar zij aan toe zijn. Deze roep om duidelijkheid is verwoord door een groep inwoners, die namens Voorschotense maatschappelijke organisaties en vrijwilligers een aanzet voor procesafspraken voor participatieprocessen hebben aangeboden aan de raad. Deze participatienota is bedoeld om een einde te maken aan de onduidelijkheid rondom participatieprocessen.

- 2.1 *Voor de implementatie van het participatiebeleid zijn incidenteel extra capaciteit en financiële middelen nodig, die niet beschikbaar zijn in de WODV.*

Voor de implementatie van het participatiebeleid is een bedrag van € 113.600,-- nodig (zie Financiën).

- 3.1 *Voor de uitvoering van het participatiebeleid is structureel extra capaciteit nodig, die niet beschikbaar is in de WODV.*

In de implementatieperiode zal worden onderzocht op welke wijze de structurele extra capaciteit gefinancierd kan worden. Ter overbrugging is een incidenteel bedrag geraamd van € 100.700, in te zetten voor externe inhuur (zie Financiën).

Kanttekeningen

- 1.1 *Een andere manier van denken en doen is nodig, evenals aanpassing van procedures.*

Voor het realiseren van succesvolle participatieprocessen is het vaststellen van een visie en spelregels een goede start. Maar dit is niet voldoende; er is ook een andere manier van denken en doen voor nodig, zowel bij bestuurders als bij ambtenaren. Ook zullen bestaande procedures in overeenstemming moeten worden gebracht met het participatiebeleid.

- 2.1 *In de staande organisatie zijn onvoldoende incidenteel budget en capaciteit beschikbaar voor de implementatie van het participatiebeleid.*

Er dienen incidentele middelen beschikbaar te zijn voor implementatie van het

participatiebeleid. Wanneer besloten wordt geen extra middelen toe te kennen, zullen andere activiteiten moeten worden uitgesteld (zie Financiën).

3.1 *In de staande organisatie van de WODV is onvoldoende structurele capaciteit beschikbaar voor de uitvoering van het participatiebeleid.*

Uitvoering van het participatiebeleid vraagt, ook na 2020, structureel extra inzet van de hele organisatie, waarbij de nadruk ligt op Communicatie en Wijkmanagement. Op dit moment is daar geen financiële dekking voor (zie Financiën).

Burgerparticipatie

De bijdrage van de inwoners die een aanzet hebben geleverd voor procesafspraken voor participatieprocessen, is verwerkt in de nota. De nota is besproken met de inwoners, onder andere degenen die een aanzet hebben geleverd voor procesafspraken voor participatieprocessen. De reacties zijn integraal voorgelegd aan de commissie en de nota is volgens de discussie in de commissie aangepast. Na vaststelling van de participatienota in de gemeenteraad, wordt burgerparticipatie toegepast om alle inwoners (en organisaties) in de gelegenheid te stellen mee te denken over hoe en met welke middelen burgers en doelgroepen het liefst betrokken worden.

Communicatie

Na vaststelling van de participatienota in de gemeenteraad zullen alle inwoners van Voorschoten worden geïnformeerd (meeweten). Hiervoor zullen de volgende middelen worden ingezet:

- Publicatie van de participatienota 'Zo werken we samen in Voorschoten' op de gemeentelijke website.
- Informeren van inwoners en organisaties via een inwonersbijeenkomst.
- Informeren van lokale media via een persbericht.

Financiën

Voor implementatie van het participatiebeleid is tijdelijk extra capaciteit nodig. Aangezien het een onderwerp is dat de hele organisatie aangaat, dient ook intensief te worden geïnvesteerd in opleiding en training.

Dit betekent dat voor de periode 2019-2020 een incidenteel opleidingsbudget nodig is van € 20.000. Daarnaast is een implementatiemanager nodig. Uitgaand van een implementatieperiode van in totaal een jaar (start in 2019, afronding in 2020), een uurtarief van € 90,-- en een inzet van 20 uur per week, bedragen totale kosten daarvan € 93.600,--.

Voor uitvoering van het participatiebeleid is te verwachten dat dit structureel extra capaciteit van de ambtelijke organisatie vraagt en daarmee structurele kosten met zich meebrengt. Voor Communicatie betekent dit een uitbreiding met 1 fte op schaal 10 (€ 77.400,-- per jaar), voor Wijkmanagement een uitbreiding met 1,5 fte op schaal 10a (€ 124.000,-- per jaar). Binnen de huidige begroting is hiervoor geen financiële dekking te vinden. In de periode van implementatie wordt bekeken op welke manier financiering kan plaatsvinden.

Risico's

Een succesvolle implementatie en uitvoering van het participatiebeleid is in grote mate afhankelijk van de beschikbare middelen en capaciteit. Als aan deze randvoorwaarden niet wordt voldaan, kunnen de doelen niet of slechts gedeeltelijk worden bereikt.

De gemeente Wassenaar is ook bezig met de vormgeving van participatiebeleid. Voor effectieve en efficiënte uitvoering door de WODV is het belangrijk dat de aanpak en werkprocessen van Wassenaar en Voorschoten niet of nauwelijks van elkaar verschillen.

Duurzaamheid

Niet van toepassing.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

A. R. de Graaf,
gemeentesecretaris

P.J. Bouvy-Koene,
burgemeester

Besluit

Registratienummer: Z/19/029170/134238

De raad der gemeente Voorschoten;

Gelet op de discussie in de commissie Burger en Bestuur op donderdag 4 juli 2019,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van dinsdag 14 mei 2019,

besluit:

- 3) de 'Participatienota Samen maken we Voorschoten: afspraken over meeweten, meedenken, meewerken en meebepalen' vast te stellen,
- 4) een uitwerkingsagenda op te stellen, waarvan pilots een belangrijk onderdeel vormen,

onder voorbehoud dat de incidentele middelen die hiervoor nodig zijn, beschikbaar worden gesteld zoals:

- c) aangegeven in de voorjaarsnota (€ 113.600),
- d) opgenomen in de kadernota 2020 (€ 100.700),

ter overbrugging van de periode waarin de noodzaak en mogelijkheden voor structurele financiering van extra personele capaciteit worden onderzocht.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering
van de raad der gemeente Voorschoten,
gehouden op 18 juli 2019

de griffier,

M. Elkerbout

de voorzitter,

Burgemeester